

DE DIRKZWAGER KRANT

EEN UITGAVE VAN
GEMEENTE SCHIEDAM EN VAN WIJNEN

FEBRUARI 2022 – EDITIE #1

**EEN SPECIALE KRANT OVER
EEN BIJZONDERE ONTWIKKELING**
Met de bouw van zo'n 150 woningen op het Dirkwager-terrein krijgt de binnenstad van Schiedam er een hele nieuwe buurt bij. De gemeente Schiedam en ontwikkelaar Van Wijnen willen u tijdens de bouw graag kennis laten maken met dit nieuwe stukje stad, met de historie van het gebied en de mensen die er gaan wonen, werken en ondernemen. Dat doen we onder andere met deze speciale Dirkwager-krant die u hopelijk nieuwsgierig maakt en uitnodigt om het gebied de komende jaren zelf te gaan ontdekken, als lezer, bezoeker of bewoner.

**“DE OUDE
ALCOHOLOPSLAG
VAN DIRKZWAGER
KRIJGT ZELFS EEN
NIEUWE FUNCTIE ALS
WATERBERGING!”**

INTERVIEW P.3 T/M 5

Colofon

Uitgave van gemeente Schiedam en Van Wijnen
Februari 2022

Tekst: **Sanna Helmer en gemeente Schiedam**
Beeld: **Bob van der Vlist, NU Vastgoed, De Urbanisten en Paul de Graaff**
Grafisch ontwerp: **Buro Goedwijs**
Drukker: **Veenman+**
Distributie: **Productiefront**
Oplage: **10.000**

Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
contact@schiedam.nl | dirkzwager@vanwijnen.nl
schiedam.nl/dirkzwager | dirkzwagerschiedam.nl

In #Schiedam gebeuren mooie dingen

De vraag naar woningen is immens groot. Op dit landelijke vraagstuk geven we in Schiedam op eigen wijze antwoord. Dat doen we samen met onze inwoners én met betrokken ontwikkelaars die de kennis en kunde in huis hebben om de klus te klaren.

Als gemeente hebben we in onze Woonvisie de ambitie uitgesproken om er in 2030 zeker zesduizend nieuwe woningen bij te hebben. Een groot deel daarvan komt in het SchieDistrict, maar ook met kleinere ontwikkelingen zetten we deze ambitie kracht bij. De herontwikkeling van het Dirkzwager-terrein is daarvan een sprekend voorbeeld, zeker ook van hoe we in Schiedam de woonopgave hebben beetgepakt. Nuchter, doordacht en bewust van onze rol als gemeente. Want, bouwen is iets dat we moeten overlaten aan ontwikkelaars. Dat kunnen en willen we ook niet zelf. Aan ons is het om zo duidelijk mogelijk te maken waar onze stad beter van wordt en samen met ontwikkelaars tot haalbare plannen te komen die bijdragen aan een stad die tegen stootjes kan. Een stad waarin het fijn leven is, een stad die verrast en bovenal bij verschillende inwoners past.

Lukraak bouwen is er in Schiedam dus zeker niet bij. Ruimte voor nieuwe woningen is bovendien schaars. En in het geval van het Dirkzwager-terrein is het ook nog eens bijzondere ruimte, vanwege het rijke jeneververleden en de diverse monumenten die er staan. Daar moet je als gemeente zorgvuldig mee omgaan. Een nieuwe wijk bouw je immers voor een lange toekomst. En een nieuwe buurt toevoegen aan de historische binnenstad doen we echt niet elke dag.

Met het plan van Van Wijnen hebben we als gemeente gekozen voor een ontwikkeling die recht doet aan de locatie en die Schiedam als stad versterkt. Hoe dat precies uitpakt kunnen we over enkele jaren met eigen ogen zien, maar ik ben optimistisch over wat komen gaat. Dat ben ik sowieso over de toekomst van de stad, want zoals ik via social media nog wel eens laat weten: In #Schiedam gebeuren mooie dingen!

ANTOINETTE LAAN

WETHOUDER SCHIEDAM, BOUWEN, HAVEN EN SPORT

 @Antoinettelaan

IN GESPREK MET

KIM TOUSSAINT
VAN WIJNEN EN
KARIN VERMEER
GEMEENTE SCHIEDAM

Artist impression toekomstige inrichting Sint Jorisplein in het hart van de nieuwe Dirkzwager-buurt

DE HISTORISCHE BINNENSTAD IS STRAKS EEN NIEUWE, EIGENTIJDSE WIJK RIJKER

In maart begint de bouw van de eerste 26 woningen op het 'Dirkzwager-terrein'. Kim Toussaint (projectontwikkelaar Van Wijnen) en Karin Vermeer (projectleider gemeente Schiedam) spelen een belangrijke rol in de realisatie van deze nieuwe binnenstadsbuurt. "Waar vroeger de jeneverindustrie thuis was, vinden over een paar jaar honderden nieuwe bewoners hun thuishaven in het hart van Schiedam", aldus Kim.

Na jaren van voorbereidingen wordt dit voorjaar de eerste paal geboord van de nieuwe Dirkzwager-buurt. Het plan waarmee projectontwikkelaar Van Wijnen enkele jaren geleden de gemeente Schiedam wist te overtuigen krijgt daarmee concreet vorm. Er komen zo'n 150 woningen, appartementen en eengezinswoningen in verschillende soorten en maten. De belangstelling voor deze woningen is groot gebleken. Kim: "We weten allemaal dat er een enorme vraag is naar woningen, zeker ook in Schiedam. Ook de woningen uit fase 1, de eerste 26 die we bouwen dus, waren in een mum van tijd verkocht. Het was heel fijn te zien dat de geïnteresseerden de kwaliteit van de plek én woningen weten te waarderen!"

Ongeveer de helft van de kopers komt uit Schiedam. De andere helft bestaat uit mensen uit voornamelijk Den Haag en Rotterdam die ook enthousiast zijn geworden van het idee om op een plek te wonen

Karin Vermeer (links) en Kim Toussaint

Artist impression van groene, duurzame inrichting buitenruimte in fase 3

waar historie en toekomst samenkomen. Kim: "Voor alle kopers geldt dat ze die combinatie heel bijzonder vinden. Oud en nieuw gaan hand in hand; er komen woningen met alle comfort van nu in een prachtige historische context die je nergens anders in Nederland zult vinden."

EEN NIEUWE WIJK VOL HISTORIE

De jeneverindustrie is sterk verbonden met Schiedam, zeker ook met het gebied waar de nieuwe wijk wordt gebouwd. Eeuwenlang werd daar jenever gemaakt. Dat gebeurde tot zo'n tien jaar geleden nog, onder andere door het 'koninklijke' bedrijf M. Dirkzwager dat de laatste overgebleven distilleerder in het gebied was. In 2011 vertrok ook Dirkzwager (later zou het bedrijf failliet gaan, red.) waarna het terrein 'verweesd' achterbleef.

Er waren al eens plannen gemaakt om woningen te bouwen in het gebied, maar die plannen werden nooit uitgevoerd. Het duurde tot 2018 totdat hier nieuw leven in werd geblazen. Verschillende projectontwikkelaars kwamen met plannen voor de herontwikkeling van het gebied. Uit de vijf geïnteresseerde ontwikkelaars werd uiteindelijk Van Wijnen uitgekozen om het gebied opnieuw te ontwikkelen.

De gemeente Schiedam zag dat het plan van Van Wijnen de stad veel te bieden heeft. Het uitgangspunt om de geschiedenis van het gebied niet uit te wissen maar juist stevig te omarmen sprak tot de verbeelding. Karin: "De juiste snaar is geraakt. De knipoog naar het distilleerdersverleden van het gebied kan je daarbij niet ontgaan. Ik vind het mooi om te zien hoe de historie op een logische manier zijn plek in het gebied behoudt en dat zo een stuk geschiedenis meegaat naar de toekomst. De historische binnenstad van Schiedam is straks een nieuwe, eigentijdse wijk rijker."

In die eigentijdse wijk krijgen de verschillende monumenten en beeldbepalende gebouwen die al in het gebied staan een nieuwe toekomst. Ze worden herontwikkeld en krijgen nieuwe functies. Denk hierbij aan de Noordvest 23 en het Groeneweegje 4 (voormalige distilleerderij) waar een boetiekhotel in komt. Ook het gebouw de Kappelhof (een voormalige jeneverbranderij aan de Noordvest 30-32), de Drilschuur (Groeneweegje 13) en het Doeplein 1 (St Joris Doele) blijven te bewonderen.

DUURZAME HERINRICHTING BUITENRUIMTE

Van Wijnen en de gemeente Schiedam hebben de afgelopen jaren gewerkt aan de uitwerking van het oorspronkelijke plan. Dit heeft geleid tot een zogeheten 'integrale gebiedsontwikkeling' waarbij niet alleen woningen worden gebouwd, maar ook de openbare ruimte

onder handen wordt genomen. Karin: "Verschillende delen van het gebied worden in samenhang ontwikkeld. Ook waar geen nieuwbouw komt, maar waar al mensen wonen, pakken we de buitenruimte aan. We willen er met elkaar voor zorgen dat de wijk voelt en overkomt als één kloppend geheel."

De inrichting van de openbare ruimte is heel bepalend voor hoe de nieuwe buurt wordt beleefd. Er is daarom gekozen voor een inrichting die groen, duurzaam en sociaal is. De vernieuwing van de openbare ruimte wordt gedaan door Van Wijnen. Daarna zorgt de gemeente Schiedam voor het onderhoud en beheer. "We voegen pleinen en hofjes toe die ontmoeting stimuleren en tegelijkertijd door een groene inrichting een impuls geven aan de biodiversiteit in het gebied. Daarbij wordt het regenwater zichtbaar opgevangen en langzaam afgevoerd, wat een piekbelasting van het riool bij hevige regenbuien voorkomt. De oude alcoholopslag van Dirkzwager krijgt zelfs een nieuwe functie als waterberging. Dat is een circulaire én klimaatadaptieve oplossing", stelt Kim enthousiast.

GEEN WEILAND MAAR EEN SCHIEREILAND

Alle verschillende werkzaamheden maken de gebiedsontwikkeling Dirkzwager veelzijdig. Maar ook best een beetje complex, erkent Kim. Dat komt vooral doordat er in de historische binnenstad wordt

“

**WE WILLEN DAT
DE WIJK VOELT EN
OVERKOMT ALS ÉÉN
KLOPPEND GEHEEL**

”

Artist impression van de verschillende typen woningen die worden gebouwd vanaf maart 2022

gebouwd, waar rekening moet worden gehouden met tal van zaken. Kim: "Dit is niet te vergelijken met een nieuwbouwwontwikkeling in een weiland. We hebben dus veel met elkaar gepraat om tot overeenstemming te komen, maar we zijn er altijd uitgekomen."

Dat het Dirkzwager-terrein op een schiereiland in de binnenstad ligt, maakte ook dat er extra veel aandacht is besteed aan de manier waarop de bouw wordt bevoorraad. Karin: "Bij de sloop van de panden en als straks de bouwwerkzaamheden beginnen, is er bouwverkeer. Om in het hart van Schiedam te komen is het onvermijdelijk dat er verkeer door straten gaat waar mensen wonen en werken. Hoewel er routes zijn gevonden die het minste 'in de weg zitten', zullen Schiedammers zeker merken dat er wordt gewerkt op het Dirkzwager-terrein."

VOORUITZICHTEN

De werkzaamheden moeten in 2025 zijn afgerond. Dat klinkt misschien nog ver weg, maar Kim en Karin verwachten dat die drie jaren zo voorbij vliegen. Ze verheugen zich in elk geval op wat er tegen die tijd te zien zal zijn en leggen de lat daarbij voor zichzelf flink hoog. Karin: "Samen met Van Wijnen spannen we ons als gemeente in om ervoor te zorgen dat de Dirkzwager-wijk een robuuste, duurzame bouwsteen van onze binnenstad wordt. Een buurt die iets extra's geeft en heeft. Daar hoort bij dat we ook nu al actief communiceren over het project en we Schiedammers zo gedurende de bouw bekend en vertrouwd laten raken met dit nieuwe stukje binnenstad."

Volgens Kim gaat dat communiceren helpen om de nieuwe wijk optimaal te verbinden met de rest van de stad. Kim: "Ik zou het fantastisch vinden als het een buurt wordt die leeft, waar bewoners met veel plezier wonen, maar waar mensen van buiten de wijk zich ook welkom voelen om er een wandelingetje te maken en ondernemers op te zoeken. Als dat ons lukt, hebben we straks met elkaar een wijk gerealiseerd die niet alleen nu populair is, maar ook over honderd jaar nog steeds een plek is waar Schiedammers graag wonen, werken en ontspannen."

IN HET KORT

Het Dirkzwager-terrein ligt op een schiereiland aan de Schie, tussen de Noordvest, Groenweegje, Schie en Palmboomstraat.

Projectontwikkelaar Van Wijnen ontwikkelt én bouwt er de komende jaren een nieuwe wijk, met plusminus 150 (koop) woningen. Dit zijn grotendeels eengezinswoningen, gecombineerd met appartementen.

In het gebied staan verschillende (Rijks)monumenten. Als onderdeel van de gebiedsontwikkeling worden deze ook herontwikkeld. Er komt bijvoorbeeld een boetiekhotel (Groenweegje 4 en Noordvest 23) en short-stay-appartementen in het voormalig pakhuis aan de Schie 36.

De nieuwe wijk moet gaan 'leven'. Het is daarom de bedoeling dat er naast woningen ook ruimtes beschikbaar zijn voor (creatieve) bedrijven en (dag)horeca.

Het openbaar gebied wordt groen en duurzaam ingericht. Er komen groene pleinen en er worden klimaatadaptieve maatregelen genomen om overlast als gevolg van hevige regenval te beperken.

De bouw van de eerste 26 woningen begint in maart 2022. Deze komen aan het Groenweegje en de Schie. Het ontwerp van fase 2 loopt dan, waarna de voorbereiding van de realisatie van fases 2 en 3 begint.

De planning is dat in 2025 alle woningen klaar zijn en de openbare ruimte opnieuw is ingericht.

BOUWEN IN DRIE FASES

De nieuwe Dirkzwager-buurt wordt in fases gebouwd. In 2022 begint de bouw van fase 1. Er komen 26 herenhuizen aan het Groenweegje, de Schie en een nieuw plein. In fase 2 worden 27 herenhuizen en eengezinswoningen in verschillende typen en maten en een fraai gelegen appartementencomplex met 24 appartementen gerealiseerd. De geplande start van de bouw hiervan is het einde van het vierde kwartaal van 2022 of het eerste kwartaal van 2023. In de derde fase worden nog eens circa 11 appartementen, 19 herenhuizen en 12 kadewoningen toegevoegd aan de nieuwe wijk. Hierna wordt de openbare ruimte ingericht. De gebiedsontwikkeling is naar verwachting in 2025 voltooid.

GEWOON EEN PLEK VAN NOESTE ARBEID

INTERVIEW MET JENEVERKENNER

ROB VAN KLAARWATER

Kenner, liefhebber en verzamelaar; het zijn stuk voor stuk etiketten die Rob kunnen worden opgeplakt. Want in zijn eigen Jeneverie 't Spul / Borrelmuseum in de Hoogstraat laat hij er geen misverstanden over bestaan: jenever neemt een belangrijke plek in zijn leven in. Het zaakje, een karaktervolle mix van museum en café, biedt een vrijwel volledig overzicht van wat er aan jenever voorhanden is. En vanzelfsprekend is er dus ook een flinke vloot jandoedel van Schiedamse makelij voorradig. De productie van jenever is namelijk van oudsher thuis in Schiedam, al was de lokale economie aanvankelijk gericht op een ander geurig product. Rob: "Schiedam was eigenlijk een stad van haringvissers. Maar daarin was Schiedam niet uniek, de concurrentie was groot en ondernemende Schiedammers zagen kansen om op andere manieren geld te verdienen."

Schiedam en jenever zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Niet voor niets waren er in de hoogtijdagen (eind 19e eeuw) maar liefst 400 branderijen, 40 distilleerderijen en 64 mouterijen actief. Een flink aantal daarvan heeft sporen achtergelaten op het Dirkzwager-terrein. De bedrijvige historie van het gebied zet jeneverkenner Rob van Klaarwater graag in helder perspectief, want lang niet alle sterke verhalen zijn (even) waar.

In hun zoektocht naar nieuwe mogelijkheden om geld te verdienen gingen ondernemers uit van aanwezige kwaliteiten van het Schiedam in de zeventiende eeuw. Rob: "De stad lag aan twee rivieren, dus volop water en transportmogelijkheden. Daarbij was er veel graan voorhanden dat uit de Baltische staten werd gehaald. En Schiedam bouwde moutmolens! Zo werd jenever de business van Schiedam, en met succes. Nog steeds wordt de stad gezien als dé jeneverstad."

De productie van jenever leidde een heel eigen lokale economie in met bedrijvigheid die op een of andere manier te maken had met de sterke drank. Rob: "Het leuke was dat het maken van jenever veel andere branches van werk voorzag. Bijvoorbeeld de vele drukkerijen voor de etiketten, kurkensnijders, mandenmakers, glasfabriek en een capsulefabriek."

“

HET LEUKE WAS DAT HET MAKEN VAN JENEVER VELE ANDERE BRANCHES VAN WERK VOORZAG

”

NAAM MAKEN

Maarten Dirkzwager was een van de ondernemers die zich op jenever stortten. Dit deed hij eind negentiende eeuw op de plek die nu te boek staat als 'Dirkzwager-terrein'. Het alleenrecht had hij daar overigens allerminst. Als bewijs daarvan tovert Rob een boek uit zijn collectie tevoorschijn. Het aantal jenevermakers dat er door de jaren heen actief was is talrijk, zo blijkt tijdens het bladeren. Slechts een handvol heeft daarvan de tand des tijds doorstaan. Distilleerders als Nolet, De Kuyper en Herman Jansen bestaan bijvoorbeeld nog steeds, Dirkzwager verdween daarentegen als producent maar zeker niet als naam.

Op tien minuten lopen van 't Spul van Rob wordt de komende jaren de nieuwe 'Dirkzwager-wijk' gebouwd. Een nieuwe buurt met een flinke scheut geschiedenis. Maar alle sterke verhalen uit vroegere tijden zijn volgens Rob lang niet allemaal (even) waar.

Zo zou personeel er zijn uitbetaald in jenever, wat knokpartijen en opstootjes in de hand werkte. "Onzin!" stelt Rob die deze mythe vervolgens nuanceert. "Alleen in de jaren twintig van de vorige eeuw, tijdens de drooglegging, was het door gebrek aan geld dat het personeel weleens betaald kreeg in jenever. En ja, dan zal er vast wel het nodige zijn gebeurd. Maar alle jaren daarvoor en daarna was het gebied gewoon een plek waar noeste arbeid werd verricht."

KWAJONGENS, MAAR AARDIGE KWAJONGENS

Hoewel de arbeiders in de jeneverproductie dus flink aan de bak moesten, was er volgens Rob soms best tijd voor wat kwajongensstreken. Doordat in het gebied zoveel verschillende distilleerders actief waren, was het klimaat hiervoor ook zeer geschikt. "De vaten van distilleerders wisselden nog weleens van eigenaar. Door transport of overname...", verheldert Rob.

Het was dus niet heel ingewikkeld om een concurrerende distilleerder een hak te zetten. Rob: "Ik kan me een verhaal herinneren van een jenevervat van Perlstein (een van de distilleerders, red.) dat bij Dirkzwager kwam en vol keggen, houtjes die gaten in vaten verhullen, bleek te zitten.

Daar was dus stiekem wat jenever uit getapt." Stiekem jenever drinken is iets dat Rob zelf ook nog weleens heeft gedaan. Op weg naar school fietste hij geregeld door een 'heerlijke geur' van moutwijn die het soms moeilijk maakte om de verleiding te weerstaan. "Toen ik wat ouder was, gingen we in de pauze met klasgenoten weleens borrelen bij café Mouterij de Goudsbloem aan 't Groenweegje. De scheikundeles die we daarna hadden, verliep niet altijd volgens plan!" herinnert Rob zich met zichtbaar plezier.

Hoewel Schiedam nog altijd, met recht, de jeneverstad van Nederland kan worden genoemd, drukt de jenevernijverheid inmiddels veel minder een stempel op het dagelijkse leven. Dat geldt ook zeker voor het Dirkzwager-gebied waar distilleerder Dirkzwager in 2011 na ruim honderd jaar aanwezigheid wegtrok. Het gebied maakt zich op voor een nieuwe toekomst, als woon-werkwijk. Rob: "Ik hoop in de nieuwbouw architectonische elementen terug te zien van de panden die hier stonden."

“

**DAAR
WAS DUS
STIEKEM
WAT
JENEVER
UIT GETAPT**

”

Jeneverkenner Rob van Klaarwater

EEN SCHAT AAN HISTORIE OP EEN PLEK DIE VROEGER EEN RIJK 'WIJKJE' WAS

Opgravingen hebben aangetoond dat het Dirkwager-gebied een rijke geschiedenis kent die tenminste teruggaat tot de zestiende eeuw. René van Willigen, archeoloog bij SOBx Research, stond letterlijk met zijn voeten in de klei om die historie bloot te leggen. "We hoefden maar een klein laagje grond weg te vegen om de eerste tekenen van een vorig leven te zien", aldus René.

Ter voorbereiding op bouwwerkzaamheden wordt altijd eerst grondig onderzoek gedaan naar de grond waarop wordt gebouwd. Naast 'gewoon' bodemonderzoek dat moet uitwijzen op welke manier het beste kan worden gewerkt, moet namelijk ook 'de geschiedenis' van een gebied in kaart worden gebracht.

Als archeoloog houdt René zich met dat soort werk bezig. In maart 2021 stortte hij zich op het historisch onderzoek. Voor de geboren Schiedammer bekend terrein. "Mijn familie komt hier vandaan. Mijn moeder zat ook in de Sint Anna Zusterstraat, onderdeel van het projectgebied, op school."

De gemeente Schiedam had het gebied al aangemerkt als zone met 'zeer hoge archeologische

verwachtingen'. En nadat er grondig vooronderzoek is gedaan kon René met eigen ogen zien dat de inschatting juist was. "Na deskresearch doen we altijd sleuvenonderzoek. We hoefden maar een klein laagje grond af te graven om de eerste tekenen van een vorig leven te zien. Bij de eerste proefsleuf was het gelijk bingo. We wisten waar we moesten gaan graven."

ONDERNEMENDE BURGEMEESTERS

Op de plek waar straks vijf nieuwbouwwoningen van fase 1 (aan de Schie, red) komen, begonnen de graafwerkzaamheden. René: "Toevallig – of niet – hier hebben in het verleden ook vijf panden gestaan. Dat haalden we uit de kaart die cartograaf (kaartenmaker, red.) Jacob van Deventer in 1558 heeft gemaakt. De rest van het gebied was vrij leeg. Rond

“

'BIJ DE EERSTE PROEFSLEUF WAS HET GELIJK BINGO

”

Johannes Burgerhoudt (1770-1828)

Joannes Burgerhoudt werd op 2 februari 1770 geboren in Schiedam. Hij werkte als advocaat en notaris. Daar kwam een nieuwe baan bij toen hij de mouterij van zijn vader overnam. Burgerhoudt ontpopte zich als jeneverondernemer, maar werd op 41-jarige leeftijd ook burgemeester van Schiedam. Na zijn eerste periode als burgemeester (1811-1812) volgde nog een termijn tussen 1825 en 1827. Een jaar later zou hij op 23 april 1828 overlijden in Schiedam.

1600 werd er pas langs de Sint Anna Zusterstraat en het Groenweegje gebouwd en rond 1770 ontstond de industrie”.

Resten van de vijf panden die René en zijn team aantreffen gaan terug tot begin zeventiende eeuw. De ‘gegoede’, rijke families Burgerhoudt, Loopuyt, Van Mol en Van Riel waren daar eigenaar van geweest. René: “Burgerhoudt en Loopuyt waren beiden burgemeester van Schiedam. Bijna allemaal waren ze actief in de mouterij en de distilleerderij.”

BIJZONDERE ONTDEKKINGEN

Gedurende het onderzoek kwamen steeds meer details aan het licht, die inzicht geven in het verleden. Zo ontdekte René onder een marmeren vloer van de burgemeesterswoning nog drie andere plavuizen vloeren. De woning werd op die manier van binnen opgehoogd. Ook stuitte René op oud hout dat onder grondwaterniveau goed bewaard is gebleven. “Omdat er geen bacteriën bij komen, kan hout niet rotten. Zo troffen we houten grondvaten aan waarin alcohol en water werden opgeslagen. Op het terrein lagen ook allerlei houten goten die met elkaar verbonden waren om water aan te voeren en spoeling, het restproduct van de moutwijnindustrie, af te voeren. Het spoelsel werd met bootjes door boeren opgehaald en diende als varkensvoer.”

Bij die ontdekkingen bleef het niet. Een persoonlijk topstuk uit de buit noemt de archeoloog tegels, gevonden tussen de resten van een hoekpand aan de Schie. “Door die prachtige tegeltjes uit 1600-1625 was ik wel echt blij verrast. De tegels met afbeeldingen van vogels zijn, voor zover we nu weten, de oudste aangetroffen resten”, aldus René.

In totaal zijn 800 vondsten schoongemaakt die te zijner tijd naar het archeologisch depot van Zuid-Holland worden gebracht, waar ze bewaard worden. Daarnaast is er ‘in

Jan Loopuyt (1761 – 1846

Dertien jaar lang was de in 1761 geboren Schiedammer burgemeester van zijn stad. In de periode 1831-1844 bloeide de jeneverindustrie (verder) op in Schiedam. Lang van zijn pensioen heeft Loopuyt niet kunnen genieten. Twee jaar nadat hij burgermeester af was overleed hij op 84-jarige leeftijd in 1846. Voor die tijd een leeftijd om zeker ‘u’ tegen te zeggen. De gemiddelde levensverwachting voor mannen in die jaren lag namelijk rond de 38 jaar. Loopuyt was met recht een taaie te noemen.

situ’ veel bewaard. “Dat is een archeologische term die we gebruiken voor vondsten die we bewust niet opgraven”, licht René toe.

VERVOLGONDERZOEK

Hoewel het graafonderzoek alweer ruim een half jaar geleden is afgerond, is René nog lang niet klaar met zijn archeologische werk. Daarbij zal hij ook weer opnieuw aan de bak mogen als de voorbereidingen beginnen voor de bouw van fases 2 en 3 van de nieuwe Dirkwager-buurt. René: “Alles wat je documenteert tijdens het onderzoek en de opgraving moet worden uitgewerkt. Door de gegevens (feiten) te interpreteren en deze te combineren met oude foto’s en kaarten kun je je verhaal gaan opbouwen. Dat verveelt echt nooit.”

IK GUN MIJN KINDEREN HUN EIGEN HABITAT

KENNISMAKEN MET STEVEN VAN WIJK

WAAROM DE COMEBACK?

"Ik woon nu in Schiedam-Noord in een appartement met drie kinderen. We zijn vaak met z'n allen in de woonkamer, omdat de slaapkamers niet groot genoeg zijn om daar huiswerk te maken en te chillen. Eerlijk gezegd is dat niet ideaal, maar het scheidt wel een band en we vinden het wel knus. Omdat de kinderen nu een leeftijd hebben waarop een eigen ruimte bijna een must is, besloot ik om me heen te kijken. Ik gun mijn kinderen hun eigen habitat."

WAS JE METEEN OVERTUIGD?

"De makelaar wees me op Dirkzwager. 'Oh nee, echt niet! Daar ga ik niet zitten midden in de binnenstad', was mijn eerste reactie. Een beetje gedwongen door het beperkte woningaanbod verdiepte ik me toch in het plan. Dat was het moment dat mijn interesse voor Dirkzwager werd gewekt. De brochure was anders dan anders en toen ik las dat ik een wooncoach, zonnepanelen en een warmtepomp kreeg, dacht ik: hé, dit is toch wel cool."

HOE REAGEERDEN VRIENDEN OP JOUW COMEBACKPLAN?

"Een van mijn vrienden, een wereldreiziger die New York als zijn broekzak kent, zei: 'Dit is gaaf, heeft wel wat weg van Brooklyn.' Een andere vriend, interieurarchitect, zag door het rauwe randje van Dirkzwager en de architectuur meteen mogelijkheden om een loftachtige sfeer in huis te

Steven van Wijk groeide op aan de Parkweg, hartje Schiedam. Nee, terugkomen zou hij nooit meer. Hij had het prima naar zijn zin in Noord, maar is door het Dirkzwager-project toch overstag gegaan. Als eigenaar van het herenhuis met bouwnummer 1, mét het beeldmerk van Floryn op de zijgevel, maakt hij zich op voor een terugkeer naar de binnenstad.

maken, met van die steentjes aan de muur en zo... Natuurlijk heb ik een eigen mening, maar dat twee mensen met verstand van zaken zo enthousiast waren, heeft mijn gevoel wel gevormd."

JE WAS VAST NIET DE ENIGE DIE INTERESSE TOONDE?

"Ik schreef me in. Eigenlijk tegen beter weten in... Alleen tijdens het webinar waren al 230 belangstellenden aanwezig. Ik kan lekker schrijven, dus misschien heeft mijn motivatiebrief geholpen. Hoe dan ook: ik werd ingeloot!"

WAT IS JOUW VERWACHTING VAN JE NIEUWE STEK?

"Aanvankelijk was het precies wat ik niet wilde, toch ben ik blij met mijn keuze. Als ik de plannen bekijk, heeft het gebied alle potentie om een heel hippe buurt te worden en ik mag daar straks onderdeel van zijn. Nu is het allemaal nog een beetje de ver-van-mijn-bed-show, maar als straks de eerste paal wordt geboord, gaat het zeker leven."

Steven van Wijk bij zijn huidige woning in Schiedam-Noord (boven) en op de plek waar zijn nieuwe huis wordt gebouwd.

“

**AANVANKE-
LIJK WAS
HET PRE-
CIES WAT
IK NIET
WILDE**

”

Uitvoerder Gerben Boon op het Dirkzwager-terrein

'IK VIND HET JUIST MOOI OM ER IETS EXTRA'S BIJ TE DOEN'

Als uitvoerder is Gerben Boon verantwoordelijk voor het reilen en zeilen op de bouwlocatie van het Dirkzwager-project. Coördineren en communiceren, dag in dag uit. Gerben weet wat hem te doen staat vanaf maart, als de bouw van de eerste woningen van start gaat. Een gevalletje van 'twee vingers in je neus' wordt het volgens hem zeker niet.

Een project dat midden in de stad wordt uitgevoerd is op zichzelf al een behoorlijke klus. Maar omdat ervoor is gekozen om het Dirkzwager-project een 'leerlingbouwplaats' te laten zijn, is de uitdaging extra groot voor Gerben. Het opleiden van jongeren is een vak apart, iets waar Gerben met zijn ervaring zijn hand niet voor omdraait. "Het is handig als je ervaren bent in je reguliere werk, want leerlingen en leermeesters begeleiden vraagt tijd en aandacht", licht Gerben toe. "Lastig? Nee, helemaal niet. Ik zit bijna dertig jaar in het vak en ben zo'n twintig jaar uitvoerder. Juist mooi om er iets extra's bij te doen. Ik vind het leuk om de bouw te coördineren en het

werk elke dag te zien groeien tot aan de oplevering. Mijn werk heeft een duidelijke kop en een staart."

BETROKKEN ZONDER TE ZIEN

In zijn rol als uitvoerder is Gerben verantwoordelijk voor zo'n beetje alles en iedereen waar aansturing voor nodig is. Hij heeft daardoor te maken met eigen vakmensen, onderaannemers, toekomstige bewoners én omwonenden. "Die laatste zie ik niet altijd, maar je blijft er wel mee in contact. Als er situaties zijn waarin de bouw mogelijk overlast veroorzaakt, zoals bij groot transport of een wegafsluiting, informeren we omwonenden binnen een bepaalde straal rond het project."

KENNISMAKEN MET UITVOERDER GERBEN BOON

“

HET IS EEN MOOI PLAN, ZEKER GEEN DERTIEN IN EEN DOZIJN

”

Met toekomstige bewoners heeft Gerben in eerste instantie ook minder te maken. De kopersbegeleider van projectontwikkelaar Van Wijnen is daarvoor het aanspreekpunt. Via het bewonersportaal worden zij geïnformeerd over de bouw, onder andere met foto's. Rondom de oplevering is er uiteraard wel meer klantcontact. Ook worden er tijdens de bouw diverse kopersmomenten georganiseerd die nieuwe bewoners ter plekke een inkijkje geven in de voortgang van de bouw. Daar is Gerben steevast bij om erop toe te zien dat de veiligheidsvoorschriften worden nageleefd. "Met veiligheidskleding aan kunnen toekomstige bewoners dan de bouw van hun huis bewonderen. Verder is de bouwplaats een afgesloten plek die verboden is om te betreden", aldus de uitvoerder.

KLAAR VOOR DE START....AF!

Nu de start van de bouwwerkzaamheden steeds dichterbij komt, wordt het Gerben steeds duidelijker dat zijn nieuwe opdracht hem op zijn wenken bedient. Een simpele routineklus wordt het namelijk allerminst. Gerben: "Toen ik gevraagd werd en het Dirkzwager-project bekeek, was ik gelijk enthousiast. Het is een mooi plan, zeker geen dertien in een dozijn. Mooie woningen met diverse interessante details en aansluitingen. Daarbij bouwen we midden in de stad, waardoor we voor wat uitdagingen staan. Keet, opslag, aan- en afvoer... Het moet allemaal op een relatief kleine plek gebeuren. Geen probleem hoor, als de opdracht wat complexer is, vind ik mijn werk nog leuker. De planning is dat in maart 2022 de eerste paal de grond in gaat. Voor die tijd richten we de bouwplaats in en zorgen we dat iedereen er veilig kan werken. Ik heb er zin in!"

WAT GAAT U MERKEN VAN DE WERKZAAMHEDEN?

START BOUW FASE 1

De bouw van de 26 woningen van fase 1 start in maart 2022. De bouw duurt ongeveer vijf kwartalen en wordt uitgevoerd door Van Wijnen Dordrecht B.V. Vanwege de monumenten in de omgeving is er gekozen voor een trillingsarm systeem waarbij palen niet wordt geheid, maar worden geboord. Overlast wordt hierdoor zoveel mogelijk beperkt. De bevoorrading van de bouw brengt uiteraard wel zwaar transport met zich mee.

START SLOOP FASE 2

Zoals in de planning hieronder is aangegeven, start de sloop van fase 2 in maart van 2022. De sloop begint tegenover de Noordvest 40 (Bureau Jeugd en Gezin) en loopt door tot het nu braakliggende terrein van fase 1. De sloop (deels onder archeologische begeleiding) duurt circa 5 maanden. Tijdens deze periode is een toename van transport te verwachten. Ook de sloop van een deel van fase 3 (ten behoeve van het boetiekhotel) begint in deze periode. De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd door de firma Kruiswijk. Eerder waren ze verantwoordelijk voor de sloop in fase 1.

WANNEER EN WAT?

PLANNING

(onder voorbehoud van wijzigingen)

2019 - 2021				
Bestemmingsplan onherroepelijk (okt '19)	Start bouw fase 1 (mrt '22)	Archeologisch onderzoek + sloop overige deel fase 3	Oplevering woningen fase 2	Oplevering woningen fase 3
Archeologisch onderzoek (dec 20 - okt '21)	Start archeologisch onderzoek fase 2 + deel 3 (vanaf eerste kwartaal)	Start verkoop fase 3	Bouw fase 3 (najaar '24)	Herinrichting openbare ruimte
Start verkoop fase 1	Start verkoop fase 2 (medio '22)	Oplevering woningen fase 1		
Bouwrijp maken fase 1	Inspraak inrichtingsplan (eind '22)			
	Start bouw fase 2 (kwartaal 4 '22 of eerste kwartaal '23)			

Tips voor de krant? Vragen over het project? Neem dan contact met ons op via contact@schiedam.nl of dirkzwager@vanwijnen.nl

De Dirkwager-krant is een uitgave van de gemeente Schiedam en Van Wijnen. Kijk voor actuele informatie over de gebiedsontwikkeling Dirkwager op schiedam.nl/dirkzwager en dirkzwagerschiedam.nl